

Oljuráðstevna og marknasamráðingar

Oddagrein

STÓRA oljuráðstevnan í Norðurlandahúsinum tyktist at vera einki minni enn eitt plettiskot - í hvussu er fyri fyrireikararnar Føroya Olju-ídnað og sponsorarnar, oljufeløgini Amerada Hess, LASMO, Norsk Hydro og DOPAS. Fyri mong mundi tað kennast sum nakað nýtt og einastandandi, at ikki færi enn 400 umboð fyri vinnulívið, politisku skipanina, kommunal- og almennar stovnar oo. stóu í biðiroð uttan fyri Norðurlandahúsið mikumorgunin fyri at fáa eitt gott pláss í stóru hollini. Annars sá eitt skifti út til, at veðurgudarnir fóru at taka broddin av hesi stevnu, nú fleiri av útlendingunum, sum skuldu halda fyrilestur ikki sluppu til Føroya týsdagin. Men væl vildi til hjá fyrireikarum og lutakarum, tí mikumorgunin, júst sum stevnan skuldi byrja, blíðkaðust veðurgudarnir. Og alt gekk sum fótur í hosu.

EINGIN ivi er um, at slíkt tiltak sum hetta, er eitt stig á røttu leiðini, tá vit tosa um Føroyar sum komandi oljuland. Tí tað er við vitan og við orðaskifti og ikki minst við samvinnu, sum byggir á álit og virðing, at vit skulu menna hesa vinnu. Vit vita ikki í dag, um olja er í undirgrundini. Tí kenst tað eitt sindur lægið, tað okkara politikarar nú brúka mestu orkuna uppá at tosa um, hvat vit skulu brúka oljupengarnar til. Hetta er sjálvandi av stórum týðningi, men dekanis ov tíðliga at gera til høvuðsevnið í sambandi við eina oljuvinnu. Tí tað eru fortreytirnar fyri og karmarnar um eina slíka vinnu, vit eiga at umrøða nú. Tí er gott við slíkari ráðstevnu, tí hon kann m.a. vera við til at fáa okkara politikarar „niður á jørðina“ og vísa áhuga fyri og kunna seg við tað, sum er aktuelt her og nú og sum krevur teirra innlit. Tí nógvar av komandi avgerðum teirra skulu byggja á umrøddu vitan. Spurningar sum leiklutin hjá føroyskum vinnulívi í eini oljuleiting og um lógarkarmarnar um eina oljuvinnu er tað, sum vit øll eiga at geva gætur í lútuni. Tí - enn einaferð - oljuráðstevnan er gott høvi at fáa sett tingini í rætta samanhang.

HIN stóri spurningurin, sum eisini hevur tilknýti til eina oljuvinnu, er marknatrætan við bretar. Nú verður so nýtt umfar, men vit loyva okkum at ivast í, hvat bretar veruliga vilja við hesum samráðingum. Skal hetta bara uppfatast sum at teir samráðast uppá kvamsvís ella! Nýggjasta stigið at desingera blokkar í Hvíta okinum - er tað ein provokation ella ein náttúrlig gongd? Bretland fer til val í mai og fær helst nýggja stjórn og harvið er møguleiki fyri, at stóðan mótvægis Føroyum verður øðrvísi. Vit vita tað ikki men eiga at vóna tað. Og kanska vit áttu at boðið komandi orkumálaráðharranum, helst ein harra John Battle til Føroya á vitjan, áðrenn hann tekur við - fyri harvið at kunna hann um okkara samfelag og okkara stóðu í øllum oljumálinum sum heild. Kann vera at hann sá møguleikar fyri samvinnu við Føroyar, um ein loysn varð fingin, sum ikki setti føroyska kravið til viks. Kann vera. Latið okkum royna. Edmund, Jóannes ella onkur annar!

Sosialurin

Lesarabrøv

Neyðarróp til Hondsbóltssambandið

Læs við stórum áhuga greinina hjá Páll Poulson um víðurskiftini hjá hondsbóltsspælarnum í Føroyum í dag.

Eri sera samdur við Páll í øllum hansara viðmerkingum.

Sum áskoðari gjøgnum síðstu 20 árini er stóðan í dag sera álvarsleg, hondbólturin hevur kós beint á botn. Sum eg siggi stóðuna liggur ábyrgdin bert á einum staði, og tað er hjá tykkum í Hondsbóltssambandinum, tað sær út sum hond-

bólturin ongan góðan hevur í dag.

Bert eitt dømi, er valið av dómurum, sum eg kann døma, er tað bert tvey pør av dómurum sum kunnu brúkast til 1. deildardystir menn í ár, og eru tað Kristian/Hjalmar og Hallur/Petur.

Paríð ið dømdi sunnudagin, ella tann eina helvtin av hesum paríð, sum tíverri hevur dømt teir flestu dystir í ár, hevur tað hegni at fáa allar dystirna upp í ein stór- an ruðuleika, stjórnar ikki

einum einasta dysti, eftir minum tykki, óbrúkligur at døma.

Hetta er skammiligt fyri tykkum í HSF at tit ikki kunna hetta betur.

Sum strandingur, kann eg bert ásanna, at hesa ferð gekk tað ikki út yvir okkum, men dómingin sunnudagin hevði stóra slagsíðu, sum hesaferð H71 fekk at føla, ein sera provokerandi dóm- ing.

Dysturin sunnudagin, sum byrjaði sera gott við nógvum spenningi, endaði

sum eitt ragnarok til stórt skuffilsi fyri okkum áskoð- arar, eina dómingin fyri at takka.

Ja dystin millum kvinnurnar hjá Glog STÍF náddi hann eisini at geva tvey reyð kort uttan nakra mein- ing.

Min vón er at HSF tekur annað skinn um bak og loysir henda trupulleika.

Trúgvur STÍF áskoðari

Barnsburðarfarloyvi er eitt javnstøðumál

Javnstøðunevndin hevur sent øllum løgtingslimum hetta skriv:

Hjálgað skriv frá Javnstøðu- nevndini um barnsburðar- grunn, sum greiðir frá rættar- og figgarstøðuni hjá kvinnuni á arbeiðsmarknað- inum í samband við barns- burð.

Rætturin til barnsburðar- farloyvi við fullari løn er ein sjálvsagdur rættur hjá kvinnuni á arbeiðsmarknað- inum.

Hetta er eitt javnstøðis- mál, tað at kvinnan ikki ein- samøll á arbeiðsmarknaðin skal bera kostnaðin av barnsburðinum.

Spurningarnir í samband við barnsburð eru hesir:

Rætturin til farloyvi (tvs. rætturin at vera burtur úr arbeiði orsaka av barns- burði uttan at vera í vanda fyri at missa arbeiði av hes- um ávum).

Einasta lóggáva okkara sum tryggjar kvinnuni barsilsfar- loyvi er funktionærlógin frá 1954, sum sigur soleiðis í § 6: „...Under en kvindelig

funktionærs graviditet er ar- bejdsgiveren pligtig at be- tale hende halv løn i tiden fra arbejdsudgytigheden indtræden dog højst i 1 måned før fødslen, indtil 1 måned efter fødslen...“

Hetta merkir, at kemur kvinnan ikki aftur í arbeiði, tá 1 mánaður er farin og sjúka t.d. ikki er orsök, kann hon uppsigast.

Funktionærlógin er bert galdandi fyri funktionerar, tvs. fólk sum starvast í handlum, á skrivstovum, á klinikkum og líkandi.

Á smærri arbeiðsplássun- um runt umkring fínnast nærur ikki avtalur um barnsburðarfarloyvi. Og um trygðin tá bert er funktion- ærlógin, er hon ikki góð.

Tær kvinnur sum ikki eru funktionerar hava als onga lóggávu at stýða seg til, men kunnu bert líta á av- taluna við arbeiðsgevaran. Nevnir avtalan onki um barnsburðarfarloyvi, hava tær ikki rætt til at vera burt- ur úr arbeiði av hesi orsök.

Á privata arbeiðsmarknað- inum er stóðan syndarlig á hesum øki.

Fulla løn í farloyvistíðini Dagpeningalóggávan veitir kvinnum, sum eru í barns- burðarfarloyvi, og sum ikki fáa løn frá arbeiðsgevaran- um, 80% av lønini (roknað eftir løn hjá ófaklærdum) í max. 24 vikur, svarandi til kr. 2.719 íroknað fritíðarløn um vikuna. Tær 24 vikurnar verða nú niðursettir til 20 vikur.

Allar kvinnur sum fara úr arbeiði orsakað av barns- burði og bert fáa dagpenar fáa sostatt eina munandi lønarafturgongd - summar størri enn aðrar.

Tað er at gera mismun á kyninum bert at áleggja øðrum kyninum at gjalda fyri barnsburðin, sum ikki bert hevur nakað við kvinn- ur at gera, men viðkemur okkum øll.

Ein barnsburðargrunnur sum øll á arbeiðsmarknað- inum gjalda í t.d. eins og í

ALS ella Arbeiðsmarknað- areftirlønargrunnin tryggjar at útreiðslan verður javnt bytt millum øll á arbeiðs- marknaðinum, arbeiðsgevar- ar, arbeiðstakarar, kvinnur og menn.

Grunnurin skal gjalda munin millum dagpening og upp til óskerdu lønina.

Kvinnan somu møguleik- ar sum maðurin at fáa ar- beiði

Grunnurin skal tryggja, at arbeiðsgevarin ikki fær eina eykaútreiðslu í samband við at kvinnan fer í barnsburð- arfarloyvi.

Arbeiðsgevarin sum hevur goldið kvinnuni løn í far- loyvistíðini skal tí fáa refu- sión í dagpengunum og pengunum í barnsburðar- grunninum, í tann mun av- loysari verður settur.

Vegna
Javnstøðunevndina
Turid Debes Hentze

Søkt verður eftir Tænara & Barrfólki

at byrja skjótast gjørligt

Áhugað kunnu ringja á
Tlf. 19767
ella 84767

MIØ - DRØG
HØRSTADUR A. PETERSEN

Uttandura- máling

Av tí at vit fara yvir til 3 og 10 l. spannar, selja vit 4 og 12 l. spannimar út við

÷ **30%**
so leingi tær eru á goymslu.

BECKERS MÅLING

N. Finsensgata 25 Tlf. 18181
Vit senda um alt landið